

Η βελανιδιά του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού

[/ Ορθόδοξες Προβολές](#)

Τόπος ιερός, προσκύνημα για τους πιστούς, σημείο αναφοράς για το Πωγώνι, «το δένδρο του Ιερομάρτυρα Πατροκοσμά» στο Βασιλικό, «ζει» μέσα στους αιώνες για να κρατάει ζωντανή από γενιά σε γενιά, τη θύμηση της προφητείας για τη Λευτεριά από τους Οθωμανούς.

Σε ένα καταπράσινο δρομάκι στο Βασιλικό, ένα μικρό πέτρινο κτίσμα είναι αφιερωμένο στον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό. Στο κέντρο του χώρου, δεσπόζει το δένδρο, η «βελανιδιά της Λευτεριάς», όπως την αποκαλούν οι κάτοικοι.

Ο καλόγερος, εκείνη τη μακρινή και δύσκολη εποχή, επισκέφθηκε δύο φορές το Βασιλικό Πωγωνίου, που στέναζε κάτω από τον τουρκικό ζυγό.

Η κ. Μαρία Παπανότη, μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου «Ο Ιερομάρτυς Πατροκοσμάς», μεταφέρει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, όλα όσα, κατά την παράδοση, είχαν συμβεί στο πέρασμα του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

Το 1779, ο ιερομάρτυρας λίγους μήνες πριν το τέλος του, επισκέφτηκε για 2η φορά το Βασιλικό. Τότε έμεινε στο χωριό για μια εβδομάδα. Καθημερινά, συναντούσε τον κόσμο και προσευχόταν στα σταυροδρόμια του χωριού, ενώπιον

των κατοίκων. Την ώρα της προσευχής, μια ημέρα, εμφανίστηκαν στο χωριό, οι σιουμπάσηδες, οι Τούρκοι φοροεισπράκτορες που καταδυνάστευαν τον κόσμο. Κάποιοι ρώτησαν τον καλόγερο, όπως αναφέρει η κ. Παπανότη, «για το πότε θα γλιτώσουν από εκείνο το κακό».

Ο Πατροκοσμάς, κατά μερικούς, πήρε το ραβδί του, κατά άλλους ένα ξύλο και άνοιξε μια τρύπα στον κορμό της βελανιδιάς που βρισκόταν δίπλα του και είπε, «όταν κλείσει αυτή η τρύπα, θα έρθει το ποθούμενο».

Το 1912, η τρύπα στον κορμό της βελανιδιάς έκλεισε, σύμφωνα πάντα με την παράδοση, συνεχίζει η κ. Παπανότη. Εκείνη την περίοδο άρχισαν οι απελευθερωτικοί αγώνες, έφυγαν οι Τούρκοι, από την Ήπειρο και τη Μακεδονία. Η βελανιδιά, έγινε το «δέντρο της Προφητείας και της Ελευθερίας». Το 1990, το δένδρο ξεράθηκε και κάποιοι από το χωριό, το 2004 αποφάσισαν να το διασώσουν.

Με τη βοήθεια του καθηγητή στο ΑΠΘ Γεωργίου Πεκκλήρη, η βελανιδιά εκριζώθηκε και διεσώθη. Ο κορμός τοποθετήθηκε στο πέτρινο κτήριο, το οποίο εγκαινιάστηκε το 2010 ως Μουσείο. Στο προαύλιό του υπάρχει ένα παλιό λίθινο εικονοστάσι, το οποίο έκτισαν οι Βασιλικιώτες, όταν πληροφορήθηκαν πως συνελήφθη και εκτελέστηκε στο χωριό Κολικόντασι του Μπερατίου Αλβανίας. Το εικονοστάσι κτίστηκε στο σημείο, όπου στεκόταν ο ιερομάρτυρας, ως ένδειξη σεβασμού, αλλά και για να μείνει απάτητος ο χώρος όπου ο Άγιος προσευχόταν και έκανε κήρυγμα.

Πηγή: ΑΠΕ - ΜΠΕ